

GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata na zwyczajnym pa-
pierze złp. 12, na francuzkim złp. 15.

N^{ER} 12.

Pojedynczy numer na zwyczaj-
nym papierze gr. 10.

ŚRODA DNIA 14 LIPCA 1830 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr na 0° r.	Therm:	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI
7	27 6, 492	+18. 8	90	połud: za. n. o. y	poгода z chmur:	
13. 12	„ 6, 684	+21. 9	75	zachodn. iroc y	chmury	
3	„ 6, 946	+17. 1	92	Połn: za. średni	pochmurno	deszcz.
9	„ 7, 126	+15. 0	97	połud: za. słaby	„ „	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

KRAKÓW d. 14 lipca. — Dopelniając da-
nego przyrzeczenia w onegdajszej gazecie,
pośpieszamy z krótkim rysunkiem stanu literatu-
ry w stolicy naszej Rzeczypospolitej, a to w
celu odparcia owego brukowego prawdziwie
zdania, z jakim wystąpił niedawno w pol-
skim kuryerze bezumienny korespondent,
twierdząc stanowczym głosem: „*Że tu*
ogólności mało sobie, a jeszcze mniej mi-
śla.„ — Skądby wyczerpał to mniemanie
trudna do rozwiązania zagadka. Z głowy ul-
bowiem rozsądnej nie podobnego wyjść nie-
mogło, — ograniczona do takich rzeczy się
niemięsza; — bydlę może, iż autor z Krakowa
do Warszawy dykizanssem wracając, w drodze
do pierwszej stacyi do Waleczkowic, z posty-
lionem o literaturze rozprawiał. — Jakkol-
wiek bądź, — publiczność oświecona, nieu-
zna pewnie w ten wyrokujący opinię nie-
nego, jak owoc godny niedowarzonej wyo-
braźni. — Prawda, że w naszej stolicy nie-
wychodzą tak poważne — prawodawcze i za-

wierztelnione dzienniki, jak jest choć jeszcze
dosyć nowy *Kuryer Polski*; ... romansów i
wierszy nasładowujących nieszczęśliwie poezye
Mickiewicza, mamy tu bardzo mało; — sta-
ramy się atoli czynić to co możemy.

I t k co do pism peryodycznych, w mia-
rę ludności i zamożności do Warszawy, li-
czemy ich więcej może, niżeli stósowną il-
łość. — Wychodzą bowiem dotąd: 1) *Miscel-*
lonca Cracoviensia, — 2) *Rozmaitości nau-*
kowe, — 3) *Rocznik Towarzystwa Przyja-*
ciół nauk; — 4) *Dziennik ogrodniczy*, — 5)
Dziennik Rządowy (bo wszakże i ten poli-
czyć tu należy); — 6) *Goniec Krakowski*, — 7)
Gazeta Krakowska codzienna, — 8) *Pamię-*
tnik Nauk i sztuk pięknych w tych dniach
już wyjść mający; a którego t k z wczesnie
z prospektu, potępił *Dziennik Powszechny*; —
czego przecież trudno pochwalć, bo wieleż
to pięknych prospektów lichy ranoty poprze-
dzało?.... —

Gdyby korespondent *Kuryera Polskiego*,
nie z postylionem krakowskim, ale z osoba-

mi oddającym się naukom i rozmawiał był w przejeździe swym przez Kraków do Warszawy, byłby się pewnie dowiedział: iż oprócz *Opisu Krakowa* przez Grabowskiego i *Gibbona Rysu Historji Prawa Rzymskiego*, — Jerzy Samuel Banltkie, wypracował w języku łacińskim ważne, dla dziejów prawodawstwa naszego dzieło: *Historia juris Saxonici in Polonia*, które w Niemczech niezadługo drukiem ogłoszone zostanie; — że Roman Markiewicz wykończył znakomite dzieło w przedmiocie *Fizyki*; — Feliks Słotwiński: o *Prawach obowiązujących w rplcey krakowskiej*, i t. d.; — Ludwik Zeischner przełożył dzieło: *O Dnuchawce* z Berzeliusza, — Rzesiński prócz powyżey przytoczonego Gibbona, wytlómaczył: *Historją Filozofji* przez Tennemana, której przekład ogłoszony został po francuzku r. b. w Paryżu przez P. Cousin, — że księgarnia Erdleina zajmuje się wydaniem najważniejszych *Widokó w historycznych Krakowa i jego okolic* z opisami w języku polskim i francuzkim; — że nakoniec Kłodziński opisuje *Żywoty Sławnych Polaków* do znanych Preka wizerunków. — Wszvstkie tu wyszczególnione pisma, częścią już wyszły, częścią wyjść mają w krótcie z druku; — równie jak wiele innych, które zawcześnie byłoby dziś ogłaszać.

Biorąc przeto, jak wyżej powiedzieliśmy, stosunek ludności i zamożności Krakowa do Warszawy, — i edtrąciwszy mnóstwo ulotnych pisemek, które w ostatniej zaprzętają drukarnie; — trudno z zdrowym rozsądkiem ubliżać Krakowowi i rozgłaszać po dziennikach ramoty, raczey na politowanie i wzgardę, niż na odpowiedź zasługujące. —

* * * * *

WARSZAWA d. 30 czerwca. — Stósownie do decyzji Najjaśniejszego Cesarza Jmci i Króla, przeznaczony zostaje w piechocie; dowód-

ca pułku 4go liniowego, pułkownik Ludwik Bogusławski, na Flügel-Adjutanta Najjasniejszego Pana, zatrzymując dowództwo tegoż pułku.

Najjaśniejszy Cesarz Jmci i Król nayłaskawiey ozdobić raczył orderami jak następuje:

S. *Alexandra Newskiego* dowódcę piechoty, jenerała piechoty, jenerał-adjutanta hr. Stanisława Potockiego.

S. *Anny klasy Iszey z koroną cesarską*: dowódcę dywizji jazdy gwardyi, i pułku strzelców konnych gwardyi, jenerała dywizyi, jenerał-adjutanta Zygmunta Kurnatowskiego: dowódcę dywizyi Iszey piechoty, jenerała dywizyi hr. Jana Krukowieckiego, i dowódcę dywizyi 2giey piechoty, jenerała dywizyi Edwarda Żółtowskiego.

S. *Anny Iszey klasy*. Dowódcę Iszey brygady dywizji strzelców konnych, jenerała brygady Konstantego Przebendowskiego.

Postępują na wyższe stopnie w gwardyi i dowódca Iszey brygady dywizyi gwardyi i grenadyerów korpusu rezerwowego, oraz pułku grenadyerów gwardyi, jenerał brygady Franciszek Żymirski, na jenerała dywizyi, z zostawieniem go przy temże dowództwie.

W korpusie Inżynierów: Dowódca tegoż korpusu, jenerał brygady Jan Malletski, na jenerała dywizyi, z zostawieniem go przy temże dowództwie.

Przydzielony zostaje do świty Najjaśniejszego Cesarza Jmci i Króla: Dowódca brygady 3ciey dywizyi Iszey piechoty i pułku strzelców pieszych Jego Cesarsko-Królewskiej Mości Nro 1, jenerał brygady hr. Piotr Szembek, z zostawieniem go przy temże dowództwie.

Doroczna uroczystość urodzin Najjaśniejszego Cesarza i Króla obchodzoną była na dniu wczorayszym w stolicy królestwa polskiego, a z jak naywiększą uroczystością.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

PETERSBURG d. 13 Czerwca. — Xiążę Oskar, następca tronu szwedzkiego, spodziewany jest w tutejszej stolicy przy końcu bieżącego miesiąca. Przybędzie morzem.

WIEDEN d. 8 Lipca. — Kanclerz domowy, dwóru i stanu J. C. K. Mci xiążę Metternich powrócił tu nocy dzisiejszej z Johannisberga.

PARYŻ d. 1 Lipca. (*) — NN. Królestwo Neapolitańscy opuścili wczoraj po południu tutejszą stolicę, i udali się napowrót do swoich państw. — Xąż Salerno wyjechał już także z Paryża.

Niejaki P. Warin zrobił w Paryżu tabakiery, które nazywa wyborczemi. Na wierzchu widać słońce, a około niego nazwiska 221 deputowanych, którzy za adresem głosowali; na spodzie zaś xiążyc w ostatniej kwadrze, otoczony chmurami i nazwiskami 181 deputowanych, którzy przeciw adresowi głosowali. Tabakiery te obwinęte były w papier, na którym wydrukowany był adres izby deputowanych i odezwa królewska. Policya kazała je zabrać.

MADRYT d. 17 Czerwca. — Minister łask i sprawiedliwości oznaymił wyrok królewski, mocą którego tak zwane wielkie kolegia (sądy) w uniwersytetach Salamanki, Waladolidy i Akala de Henares przywrócone bydź mają. — Dyrektorowie banku hiszpańskiego San Fernando podali wczoraj prośbę o uwolnienie ze służby i otrzymali takowe. Mieli oni uważać pewne ministra skarbowego rozrządzenia, za niezgadające się z ich powołaniem i wzbraniłi się od ich uskutecznienia.

LIZBONA d. 12 Czerwca. — Poseł hiszpański P. de Costa Allegre powrócił tu z Cintra, ponieważ poróżnienia między Don Miguelem i królem Ferdinandem zagodzone bydź miały staraniem portugalskiej infantki w Madrycie.

* W niektórych numerach gazety wczorajszej przy depeszy telegraficznej z Tulu pod d. 29 czerwca, opuszczono przez omyłkę nową datę z Paryża 1go lipca: co się dziś przystaje. P. R.

LONDYN d. 30 Czerwca. — Odezwa Króla Wilhelma IV była w tych dniach nappierwej na dziedzińcu pałacu St. James, potem po różnych miejscach stolicy odczytana. Dziennik *Kuryer* z d. 28 opisuje tę okoliczność w następującym sposobie: "Dziś o godzinie 9 z rana przybył J. K. M. w grubey żałobie do pałacu St. James, gdzie przyjęty został od swych Braci xiążąt Kumberlandyi i Sussexu; w krótcie przybył także xiążę Gloucestru i wielu innych wysokiego stopnia osóbb. O godzinie 10 z rana nastąpiło pozdrowienie z dział Towru i Parku, tudzież odezwaly się dzwony kościołów St. James i ś. Marcina. J. K. M. pokazał się potem w oknie sali przedstawień i głośnemi okrzykami radości był przez lud pozdrowiony. — Po prawey ręce króla stali xiążęta Kumberlandyi, Gloucestru i xiążę Wellington, po lewy xiążę Sussexu syn xcia Kumberlandyi Jerzy. Znajdowali się także obecni hrabia Bathurst, Lord Melville, xiążę Norfolk, xiążę Leeds, Lord Ellenborough, P. Robert Peel i inni wysokiego stopnia urzędnicy. — Na dziedzińcu znajdował się zbrojny herold z wszystkimi do jego urzędu należącymi osobami, trąbami i kottami, wszyscy zaś w starożytnych ubiorach. Zaraz po pokazaniu się J. K. M. w oknie odczytał herold odezwę oznaymującą o wstąpieniu na tron Wilhelma IV. Mocny głos herolda głuszyły ciągle okrzyki licznie zgromadzonego ludu. *Niech żyje Wilhelm IV!* J. K. M. uklonił się kilkokrotnie. Też okrzyki ponowiły się, gdy muzyka gwardyi królewskiej zagrała hymn *Boże zachowaj króla!* Po przeczytaniu odezwy, nastąpiły znowu wyrzwały z dział w Parku i Towrze. Herold i jego orszak przejeżdżali potem konno przez głowniejsze ulice miasta oznaymując wedle zwyczaju wstąpienie na tron króla Wilhelma.

W niedzielę d. 27 b. m. bawił król w Buschy-park i większą część dnia strawił na bardzo pilney pracy. Po nabożeństwie przeszedł się w towarzystwie królowey, xiężniczki Augusty i xięży Gloucestru po Parku.

Pogrzeb zmarłego króla wedle *Kuryera* nastąpić dopiero ma d. 13 lub 14 lipca. Dnie na uroczyste wystawienie ciała, nie są jeszcze oznaczone.

Dnia 29 z rana zebrali się wszyscy gabinetowi ministrowie u Pana Peel, dla nadradzenia się nad królewskiem poselstwem, które jeszcze tego wieczora, jak tylko je król zatwierdzi, przesłane bydź ma parlamentowi.

Oto jest ważne oświadczenie, które król Wilhelm IV na zgromadzonej dnia 26 w pałacu St. James tajnej radzie z powodu swego na tron wstąpienia, uczynił: "Przekonany jestem, iż W Pańowie dzielcie zemną żal nad śmiercią monarchy, pod którego naczelnictwem, naprzód jako rejeńta, potem króla, w ciągu tylokrotnych wojen, kraj dawną swoją sławę zachował, nakoniec po nastąpieniu pokuju używał spokoyności i szczęścia, przyżni, uszanowania i zaufania obcych mocarstw. Pomimo straty, nad którą z wami i temi wszystkimi, którzy pod tak łagodnym i dobrotliwym monarchą żyli, wspólnie ubolewam: opłakuję w nim jeszcze kochanego i czulego brata, z którym od lat dziecińczych w najszczerzej i nieprerwanej żyłem przyjaźni i wiele względem jego winienem. Poświęcawszy życie moje usługom oyczyzny, i jak sobie pochlebiam, postępując zawsze jako wierny poddany i sługa króla, powołany teraz jestem z dopuszczenia wszechmocnego Boga do rządu tym wielkiem państwem. Uznaję wszakże trudności, z jakimi walczyć mi przyjdzie, ażebym godnie odpowiadał powołaniu mojemu; atoli mam za sobą tę korzyść, że byłem świadkiem postępowania szanownego mojego ojca i zgasłego teraz ukochanego brata. Pokładam przeto zupełną ufność w radzie i pomocy parlamentu, że się gorliwie przyłożą do moich usiłowań, do utrzymania za pomocą Boską reformowanego kościoła, praw i wolności wszystkich klas mojego ludu i poświęcenia się jego dobru i szczęściu wości. — Na prośbę członków tajnej rady, dozwolił J. K. M. raczył, aby powyższe jego oświadczenie było publiczne oznajmione.

Król przy objęciu panowania mianował księcia Norfolk (jak wiadomo katolika) członkiem tajnej rady.

Dzisiejszy dziennik Kurver wyraża: "Widzimy, że wielu naszych powierników znajdujących wielką przyjemność w roszewaniu wiści o zmianie ministerstwa. Podobne rozgłosy niemogą dość wczesnie upaść; my tymczasem zapewnić możemy z wiary godnego źródła, że J. K. M. przy pierwszej zaraz sposobności oświadczył nieograniczone zaufanie

w księciu Wellington i przyrzekł nayserdziejniej dzielić prace i trudy z ministrami swojemi ku dobru W. Brytanii.,"

BRUXELLA d. 29 Czerwca. — Istniejący od r. 1817 zakaz wywozu broni i potrzeb wojennych do hiszpańsko-amerykańskich osad, miał zostać w tych dniach cofniony.

Prywatny list z Jawy pod d. 11 Lutego donosi, iż generał Kock odebrał list od hercysta rokoszu Diego Nogaro, w którym ofiaruje się poddać, jeśli osoba jego będzie oszczędzona.

WROCLAW d. 7 Lipca. — Niepewne doniesienia z północy przeznaczają pomiędzy wielu kandydatami na wakujący teraz tron grecki, także terażniejszego następcę tronu szwedzkiego i norweskigo, który rzec się ma za to na rzecz syna byłego króla szwedzkiego (półkownika Gustawsohn) tronu szwedzkiego i norweskigo. Podróż, którą wspomniany następca tronu przedsięwzię w tej chwili do Rossyi, ma mieć związek z tym planem, za którego skutecznieniem interesują się dwa wielkie gabinety. (W adomość ta, wymaga wszakże mocnego potwierdzenia.)

Dnia 12 i 13 Lipca 1830 r.

Cena Zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.	2.	3.	4.
Korzec	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
— Pszenicy	20 10	18 —	17 —	16 15
— Żyta	14 15	13 15	13 —	12 —
— Jęczmienia	9 15	9 —	8 15	8 —
— Grochu	16 15	16 —	15 —	14 —
— Owsa	7 15	7 —	6 15	— —
— Jagieł	22 —	20 —	19 —	18 —
— Rzepaku	— —	— —	— —	— —

LOTERYJA KRAJOWA.

W 407 ciągnienu dnia 14 Lipca 1830 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wznaczonych, wyciągnięte z kolia zostały numera następujące:

— 44. 16. 25. 89. 79. —

Przyszłe 408 ciągnienu dnia 21 Lipca 1830 r. przypada.

DONIESIENIA.

W dniu 20 Lipca 1830 r. o godzinie 10 ranney, w Krakowie w gmachu Sukiennice, odbył się publiczna licytacja, jako to. pierścienia brylantowego, zegarków, pereł z fermorami, łożek stołowych i do kawy srebrnych, w drodze exekucyi sądowej zajętych; część licytowania majacych, podpisany na czas i miejsce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 10 Lipca 1830 r.

J. Kopyciński, kom: sąd.